

Saraiva de Carvalho proti Portugalsku, rozsudek ze dne 22. 4. 1994

Stěžovatel: Saraiva de Carvalho

Žalovaný stát: Portugalsko

Číslo stížnosti: 15651/89

Datum: 22.04.1994

Článek Úmluvy: čl. 6 odst. 1

Rozhodovací formace: Senát

Soud: Evropský soud pro lidská práva

Hesla: nestranný soud, spravedlivý proces

Významnost: 2

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

22. dubna 1994

VĚC SARAIVA DE CARVALHO

(Rozsudek ve věci Saraiva de Carvalho versus Portugalsko)

Evropský soud pro lidská práva, zasedající v souladu s článkem 43 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a příslušnými ustanoveními Jednacího řádu jako Senát, který tvořili následující soudci: R. Ryssdal, předseda, F. Golcuklu, A. Spielmann, S. K. Martens, I. Foighel, F. Bigi, A. B. Baka, M A. Lopes Rocha, J. Makarczyk a dále M. - A. Eissen, tajemník Soudu, a H. Petzold, zástupce tajemníka Soudu, po neveřejné poradě, která se konala ve dnech 25. listopadu 1993 a 23. března 1994. posledně uvedeného data vynesl následující rozsudek:

POSTUP

1. Případ byl Soudu předán Evropskou komisí pro lidská práva (dále jen „Komise“) 7. dubna 1993 v tříměsíční lhůtě stanovené článkem 32 § 1 a článkem 47 Úmluvy. Tomu předcházelo podání stížnosti (č. 15651/89) proti Portugalské republice, předložené Komisi podle článku 25 portugalským občanem panem Oteleni Saraiva de Carvalhem 10. října 1989.

Požadavek Komise vycházel z článků 44 a 48 a z prohlášení, jímž Portugalsko uznalo obligatorní pravomoc Soudu (článek 46). Předmětem uvedené žádosti bylo vydání rozhodnutí, zda skutkový děj případu zakládá porušení závazků příslušného státu podle článku 6 § 1.

2. V odpovědi na dotaz učiněný podle ust. 33 § 3 (d) Jednacího řádu žadatel uvedl, že si přeje zúčastnit se řízení, a ustanovil advokáta, který ho bude zastupovat (ust. 30).
3. Do ustaveného Senátu byl z moci úřední jmenován pan M. A. Lopes Rocha, zvolený soudce portugalské národnosti (článek 43 Úmluvy), a pan R. Ryssdal, předseda Soudu (ust. 21 § 3 /b/).

Dne 23. dubna 1993 vylosoval předseda za přítomnosti tajemníka dalších sedm členů, a to pány F. Golcuklu, R. Macdonalda, A. Spielmanna, S. K. Martense, I. Foighela, F. Bigiho a A. B. Baku (článek 43 in fine Úmluvy a ust. 21 § 4). Následně pan J. Makarczyk, zastupující soudce, nahradil pana Macdonalda, který se dalšího řízení nemohl zúčastnit (ust. 22 § 1 a 24 § 1).

4. Pan Ryssdal z titulu předsedy Senátu (ust. 21 § 5) prostřednictvím tajemníka konzultoval se zástupcem portugalské vlády (dále jen „Vláda“), právním zástupcem žadatele a delegátem Komise postup soudního řízení (ust. 37 § 1 a 38). V souladu s následně vydaným nařízením obdržel tajemník 26. srpna 1993 vyjádření Vlády a 30. srpna vyjádření žadatele. Dne 6. září informoval tajemník Komise tajemníka Soudu, že její delegát předloží své vyjádření při zasedání Soudu.
5. Dne 3. listopadu 1993 vydala Komise dokumenty vztahující se k řízení před ní, jak si vyžádal tajemník Soudu na základě pokynů předsedy.
6. V souladu s rozhodnutím předsedy, který dovolil žadatelovu advokátovi používat při řízení portugalský jazyk (ust. 27 § 3), se veřejné zasedání konalo v Paláci lidských práv ve Strasbourgu 23. listopadu 1993. Soud předtím vykonal přípravné řízení.

K Soudu se dostavili:

(a) za Vládu

1. Henriques Gaspar, náměstek generálního prokurátora, zástupce Vlády; M. Pedrosa Machado, profesor práv na Universitě v Lisabonu a Portugalské katolické universitě, M. J. Piresová, členka stálého zastoupení Portugalska v Radě Evropy, právní zástupci;

(b) za Komisi

1. P. Pellonpää, delegát;

(c) za žadatele

1. Frances, advokát provozující praxi v Lisabonu, právní zástupce.

Soud vyslechl úvodní přednesy pánů Henriqua Gaspara, Pedrosy Machada, Pellonpää a Franeese. Soud oslovil také žadatel.

SKUTKOVÁ ZJIŠTĚNÍ

1. Okolnosti případu
2. Pan Otelo Saraiva de Carvalho, narozený v roce 1936, je portugalským občanem žijícím v Oieras. V projednávané době byl podplukovníkem v portugalské armádě.
3. Dne 10. června 1984 byl zatčen a držen ve vyšetřovací vazbě pro obvinění ze založení a vedení teroristické organizace, což je podle článku 288 trestního zákoníku zločinem; byl podezřelý z toho, že byl jedním ze zakladatelů a vůdců skupiny „FP 25 de Abril“ (Lidová armáda 25. dubna), které byla přisuzována odpovědnost za několik bombových útoků, ozbrojených útoků a vražd.
4. Vedení soudního vyšetřování
5. Dne 30. prosince 1984 soudce Úřadu trestního vyšetřování v Lisabonu, kterému byl případ předán, vyšetřování uzavřel a zaslal spis kanceláři státního prokurátora.
6. Dne 7. ledna 1985 prokurátor vznesl obvinění. Obžaloval žadatele a několik jeho spoluobviněných z toho, že vypracovali plán, podle něhož se prostřednictvím „FP 25 de Abril“ měli uchopit vedení v armádě a svrhnout státní úřady. Zdůraznil, že pan Saraiva de Carvalho byl jedním ze strůjců tohoto plánu.
7. V souladu s článkem 59 zákona č. 82/77 z 6. prosince 1977 o výkonu spravedlnosti, článkem 8

zákonného výnosu č. 269/78 z 1. září 1978 a článkem 365 trestního řádu (viz níže uvedený odst. 26) byl spis spolu s návrhy prokurátora zaslán Trestnímu soudu (tribunál criminal) v Lisabonu, aby soudce odpovědný za případ, pan Antonio Salvado, mohl vydat despacho de pronúncia nebo de nao pronúncia.

8. Dne 22. ledna 1985 pan Salvado vydal despacho de pronúncia. Po zaznamenání, že během soudního vyšetřování nedošlo v posuzovaném případě k žádným neregulérnostem ani jiným chybám, zamítl návrhy prokurátora, pokud se týkalo čtyř obviněných, na základě toho, že shromážděné důkazy nebyly dostatečné, aby umožnily spolehlivě stanovit pravděpodobnost viny. Oproti tomu přijal obvinění týkající se pana Saraiva de Carvalha a sedmdesáti dvou dalších obžalovaných a rozhodl, že všichni kromě tří budou drženi ve vyšetřovací vazbě.

Žadatel se proti despacho podle Článku 371 trestního řádu neodvolal (viz níže uvedený odst. 26).

1. Soudní řízení
2. U Trestního soudu v Lisabonu
3. Soudní proces začalo 7. října 1985 u čtvrtého senátu Trestního soudu v Lisabonu, který byl složen ze tří soudců a kterému předsedal pan Salvado. Řízení se skládalo z celkem 263 zasedání soudu.
4. Najednání 8. října žadatel podal odvolání k Odvolacímu soudu v Lisabonu, zpochybňující slučitelnost výše citovaného opatření (viz výše uvedený odst. 11), které zplnomocnilo jednoho a téhož soudce jak k vydání despacho de pronúncia, tak k projednávání případu, s Článkem 32 § 5 portugalské Ústavy a článkem 6 § 1 Úmluvy.

Namítal, že vydáním takového příkazu soudce předem zaujal postoj schvalující uznání viny, který ho patrně ovlivní při vynášení rozsudku o skutkové podstatě.

Ve stejný den trestní soud prohlásil odvolání za přípustné a rozhodl ho předat vyššímu soudu spolu s odvoláním proti rozsudku, který sám vynese.

15. Dne 20. května 1987 trestní soud rozhodl, že žadatel byl vůdčím členem „FP 25 de Abril“, ale nikoliv již jedním z jejích zakladatelů, a udělil mu trest patnácti let vojenského vězení, z čehož mu byl díky amnestii ihned prominut jeden rok, deset měsíců a patnáct dní. Šestnáct z obviněných zprostil viny, ostatním a panu Saraiva de Carvalhovi pak nařídil zaplatit rukou společnou a nerozdílnou státu 1 000 000 000 escudos.

16. U Odvolacího soudu v Lisabonu

17. Dne 25. listopadu 1987 Odvolací soud v Lisabonu zamítl odvolání prokurátora a třiceti sedmi obžalovaných včetně pana Saraiva de Carvalha.

V rozporu s trestním soudem rozhodl, že žadatel byl také jedním ze zakladatelů „FP 25 de Abril“. Následně zvýšil trest na osmáct let vojenského vězení, z čehož dva roky a tři měsíce byly ihned prominuty díky amnestii. Soud potvrdil povinnost zaplacení zmíněné částky.

17. Pokud se týká stížnosti založené na článku 6 § 1 Úmluvy (viz výše uvedený odst. 14), soud upozornil, že minulost prokázala, že přesným účelem článku 59 výše zmíněného zákona č. 82/77 bylo zajistit, aby vyšetřující soudci nevydávali nálezy o přečinech, které vyšetřovali: proto legislativa svěřila procesnímu a nikoli vyšetřujícímu soudci právo vydat despacho de pronúncia, které opravňovalo k zhodnocení a klasifikaci žalovaných přečinů.

18. U Nejvyššího soudu

19. Odvolání pana Saraiva de Carvalha k Nejvyššímu soudu (Supremo Tribunal de Justiça) bylo zamítnuto 22. června 1988. S odkazem na svou ustálenou judikaturu soud rozhodl, že opatření, na která si žadatel stěžoval, nebyla neslučitelná s článkem 32 § 5 Ústavy; soudce, který vydal despacho de pronúncia, nebyl vázán stanoviskem přijatým v onom stádiu řízení a měl plnou

volnost při vynesení rozsudku o skutkové podstatě, tudíž ani v nejmenším nebyla ohrožena jeho nestrannost.

Oproti tomu soud rozhodl, že žadatel byl pouze vůdcem „FP 25 de Abril“, a proto snížil trest na sedmáct let vězení.

4. U Ústavního soudu

5. Žadatel se nakonec odvolal k Ústavnímu soudu (Tribunal constitucional). Zopakoval námitky, které učinil u ostatních soudů, zvláště argumentoval tím, že despacho de pronúncia bylo klíčovým rozhodnutím v soudním stíhání. Skutečnost, že bylo přijato soudcem, který následně zasedal při přelíčení, porušovala článek 32 § 5 Ústavy, který stanovuje naprostou oddělenost soudního vyšetřování, obžaloby a soudního řízení: také, jak dodal, to narušilo nestrannost soudu, jelikož zmíněný soudce byl v době zvažování skutkové podstaty proti obžalovanému předpojatý.

6. Ve svém rozsudku z 15. února 1989 Ústavní soud zdůraznil potřebu rozlišení mezi formální obžalobou, za kterou byla odpovědná kancelář státního prokurátora, a despacho de pronúncia. Posledně zmíněné bylo stanoveno pouze za účelem prověření pravděpodobnosti viny z důvodů zrušení soudního řízení, pokud by neexistovaly důkazy prima facie. Šlo tudíž o rozhodnutí o schůdnosti obžaloby a nemělo za následek zaujatost soudce při zvažování skutkové podstaty. Sloužilo tedy jako filtr a pojistka. Dokonce i kdyby právní klasifikace faktů učiněná soudcem byla odlišná, soudce nejednal jako prokurátor. V tomto případě pan Salgado nemohl být obviňován z předpojatosti pouze proto, že vydal despacho de pronúncia. Něco jiného by bylo, kdyby ve svém rozhodnutí přesáhl rámec obvinění prokurátora a udělal v nich podstatné změny. V takovém případě, což ale nebyl tento, by se rozdíl mezi formální obžalobou a despacho de pronúncia smazal, protože soudce by neoprávněně zasáhl do výsad státního prokurátora.

Ústavní soud však přijal odvolání z jiného důvodu, který před Evropským soudem pro lidská práva nebyl uveden (viz níže uvedené odst. 27 a 28) a který se vztahoval k nedostatečnému zdůvodnění rozsudku u soudu první instance. Proto případ vrátil Nejvyššímu soudu, aby učinil příslušné kroky.

21. Dne 23. února 1989 prokuratura usilovala o objasnění některých pasáží v rozsudku a žádala o opravu administrativních chyb v něm. Dne 12. dubna Ústavní soud zařídil opravy, uvedl v příloze jednu pasáž pro objasnění a poskytl požadované podrobnosti.

22. Následující řízení

23. Při novém projednání případu 17. května 1989 Nejvyšší soud zrušil rozsudek Odvolacího soudu v Lisabonu z 25. listopadu 1987 a případ mu zaslal k novému přehodnocení faktů.

Žadatel byl v ten samý den dočasně propuštěn.

23. Dne 13. září 1989 Odvolací soud v Lisabonu vynesl nový rozsudek; prokurátor a několik obžalovaných včetně žadatele se proti němu odvolalo z právních důvodů k Nejvyššímu soudu.

Dne 19. prosince 1990 Nejvyšší soud odvolání z části přijal a napadané rozhodnutí podle toho pozměnil.

Pan Saraiva de Carvalho a sedm spoluobžalovaných se odvolali k Ústavnímu soudu proti rozsudku Nejvyššího soudu. Na výsledek tohoto řízení se stále čeká.

1. Příslušné domácí právo

2. Ústava

3. Podle článku 32 § 5 Ústavy:

„Trestní řízení jsou založena na obvinění, soudní a vyšetřovací opatření stanovená zákonem jsou řízena principem adversárním.“

1. Trestní zákoník
2. Podle článku 288 trestního zákona,

„1. Odnětím svobody v rozmezí od pěti do patnácti let může být potrestán každý, kdo založí nebo podporuje teroristickou skupinu, organizaci či společenství.

2. Teroristickou skupinou, organizací či společenstvím se rozumí každá skupina dvou nebo více shodně jednajících osob vytvořená, aby podkopávala národní celistvost a nezávislost či bránila, měnila a oslabovala činnost státních orgánů zřízených Ústavou; nebo aby nutila úřady něco konat nebo naopak od něčeho upouštět či cosi tolerovat: nebo aby zstrašovala jisté osoby či skupiny nebo všechno obyvatelstvo pácháním zločinů ...

(e) což zahrnuje užívání bomb, granátů, střelných zbraní, výbušných látek či zařízení, zápalných látek jakéhokoli druhu nebo balíků či dopisů s bombou. ...

4. Tam, kde členové skupiny, organizace či společenství ... jsou přistiženi při držení jedné z položek uvedených v odst. (e) paragrafu 2 s patrným účelem jejich trestného použití, trest mezi horní a dolní hranicí bude zvýšen o jednu třetinu.“
5. Trestní řád
6. Důležitá ustanovení trestního řádu platného v příslušné době - nový vešel v platnost 1. ledna 1988 - byla následující:

Článek 349

„Tam, kde soudní vyšetřování odhalí důkaz prima facie o spáchání trestného činu, o identitě osoby, která ho spáchala, a její odpovědnosti, kancelář státního prokurátora, je-li k tomu oprávněna, vznesse svá obvinění.“

Článek 365

„Tam, kde je žaloba podána kanceláří státního prokurátora nebo, k čemuž může dojít, prostřednictvím assistente, spis je ihned předložen soudci, aby tento mohl vydat během osmi dnů despacho de pronúncia nebo de nao pronúncia.“

Článek 366

„Despacho de pronúncia obsahuje

1. jméno, povolání a bydliště, pokud jsou známy, obžalovaných nebo informace nezbytné k jejich identifikaci;
2. přesný popis činů, jež měli spáchat, a jejich rozsah;
3. všechny zvláštní či obecné přitěžující či polehčující okolnosti;
4. uvedení zákonných ustanovení, která byla porušena a určují tresty,
5. každé rozhodnutí související s dočasným propuštěním obžalovaných, které v souladu se zákonem prodlužuje či pozměňuje dřívější situaci;
6. informaci předepsanou články 354. 356 a 357, je-li to nutné, a nařízení sdělit informace týkající se obžalovaných úřadu trestního rejstříku;
7. datum a podpis soudce. ...“

Článek 371

„Kancelář státního prokurátora, soukromý žalobce a obžalovaný se mohou odvolat proti despacho de pronúncia. Kancelář státního prokurátora a soukromý žalobce se mohou odvolat proti despacho de nao pronúncia...“

Článek 59 zákona č. 82/77 z 6. září 1977 o výkonu spravedlnosti stanoví:

„Trestní soud je oprávněn k pronúncia. soudnímu řízení a následujícím krokům, pokud se týká trestních případů spadajících pod články 63, 67 a 70.“

Článek 8 zákonného výnosu č. 269/78 z 1. září 1978, doplňující výše zmíněný zákon, stanoví:

„Soudci trestního soudu jsou oprávněni k pronúncia nebo jeho ekvivalentu, soudnímu řízení a následujícím krokům, pokud se týká případů, které jsou projednávány podle postupu de querela, nebo těch, které jsou vyhrazeny pro soud zasedající jako senát.“

ŘÍZENÍ PŘED KOMISÍ

27. Pan Saraiva de Carvalho podal žádost ke Komisi 10. října 1989 (č. 15651/89). Stěžoval si na porušení svého práva na projednání svého případu „nestranným soudem“ v rámci znění článku 6 § 1 Úmluvy tím, že týž soudce nejprve vydal despacho de pronúncia a následně předsedal trestnímu soudu. Také uvedl, že se mu nedostalo spravedlivého soudního řízení ve věci nedostatečného zdůvodnění rozsudku u soudu první instance.
28. Komise prohlásila druhou stížnost za nepřijatelnou 17. května 1990 a první stížnost za přípustnou 19. května 1992. Ve své zprávě z 14. ledna 1993 (článek 31) vyjádřila devíti hlasy ku osmi názor, že nedošlo k porušení článku 6 § 1.

KONEČNÉ NÁVRHY PŘEDLOŽENÉ SOUDU

29. Ve svém prohlášení Vláda žádala Soud, aby rozhodl, že v případě nedošlo k porušení článku 6 § 1 Úmluvy.

PŘÁVNÍ ZJIŠTĚNÍ

Údajné porušení článku 6 § 1

30. Pan Saraiva de Carvalho namítal, že jeho případ nebyl projednán „nestranným soudem“ v rámci znění článku 6 § 1, který stanoví:

„Každý má právo na....projednání ...nestranným soudem... oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu...“

Podle jeho výkladu čtvrtý senát Trestního soudu v Lisabonu, který ho 20. května 1987 odsoudil k trestu patnácti let vojenského vězení, nesplňoval požadavky tohoto ustanovení. Jeho předsedající soudce pan Salvado dříve, jako soudce pověřený tímto případem, vydal despacho de pronúncia. Takové rozhodnutí znamenalo, že již na počátku řízení byl soudce přesvědčený o žadatelově vině, což nutně mělo vliv na vedení procesu, za nějž byl předsedající soudce odpovědný.

31. Podle Vlády nemohly být obavy pana Saraiva de Carvalha považovány za objektivně oprávněné. Despacho de pronúncia nemůže být přirovnáváno k soudnímu rozhodnutí v procesu; ani nemůže být zaměňováno s formální obžalobou, jelikož se týkalo pouze schůdnosti obžaloby. Obviněnému zajistilo dvojí ochranu - před nutností podstoupit veřejné soudní řízení, kdyby proti němu neexistoval důkaz prima facie, a před souzením za obvinění, která nebyla zmíněna v despacho. Podle postupu platného v příslušné době a podle ustálené judikatury Nejvyššího

soudu nebyl soudce vydávající despacho tímto nijak zavázán a těšil se naprosté volnosti při rozhodování o skutkové podstatě na základě důkazů předložených podle principu adversárního při soudním řízení.

32. Komise tento názor zcela přijala.
33. Soud poukazuje na to, že existence nestrannosti podle článku 6 § 1 musí být určena podle subjektivního kritéria, to znamená na základě osobního přesvědčení určitého soudce v daném případě, a také podle objektivního kritéria, to znamená podle zjištění, zda soudce poskytuje záruky dostačující k tomu, aby byly vyloučeny jakékoli legitimní pochybnosti v tomto smyslu (viz rozsudek ve věci případu Fey v. Rakousko ze dne 24. února 1993, Série A č. 255-A, s. 12. § 28).
34. Pokud se týká subjektivního kritéria, žadatel nezpochybnil osobní nestrannost pana Salvada.
35. Podle objektivního kritéria musí být zjištěno, zda, nehledě vůbec na soudcův osobní postoj, existují zjistitelné skutečnosti, které mohou vyvolat pochyby o jeho nestrannosti. V tomto ohledu mohou mít jistý význam i pouhá zdání. Soud dále uvádí, že při rozhodování, zdaje v daném případě legitimní důvod k obavám o nedostatečné nestrannosti určitého soudce, je stanovisko obžalovaného důležité, ale ne rozhodující. Rozhodujícím je zjištění, zda tyto obavy mohou být považovány za objektivně ospravedlněné (ibid., s. 12. § 30. a rozsudek ve věci Padovani v. Itálie ze dne 26. února 1993, Série A č. 257-B. s. 20. § 27).

V této souvislosti Soud rozhodl, že pouhý fakt, že soudce již přijal rozhodnutí před soudním řízením, nemůže sám o sobě být považován za opravňující k pochybám o jeho nestrannosti. Záleží na rozsahu a povaze opatření přijatých soudcem před řízením (viz rozsudek ve věci Hauschildt v. Dánsko*) ze dne 24. května 1989. Série A č. 154, s. 21, § 49 a také rozsudek ve věci Nortier v. Holandsko ze dne 24. srpna 1993. Série A č. 267, s. 15, §33).

36. V projednávaném despacho de pronúncia pan Salgado shledal zaprvé, že během soudního vyšetřování nedošlo v posuzovaném případě k žádným neregulérnostem ani jiným chybám. Dále rozhodl, že důkazy nebyly dostatečné k tomu, aby umožnily spolehlivě stanovit pravděpodobnost viny čtyř ze spoluobviněných, a následně zamítl obvinění, která proti nim prokurátor vznesl. Uznal však obvinění dalších obžalovaných včetně pana Savaira de Carvalha a rozhodl, že všichni obžalovaní kromě tří budou drženi ve vyšetřovací vazbě.
37. Stejně jako Vláda Soud přijímá, že toto předběžné rozhodnutí není rovnocenné rozhodnutí celého případu. Podle portugalského práva platného v dané době soudce pověřený případem rozhodoval při vydání despacho, zda spis, včetně prokurátorovy žaloby, obsahuje důkaz prima facie, který by postačoval k tomu, aby osoba prošla utrpením soudního procesu. Sporné body, které soudce musí vyjasnit při svém rozhodování, nejsou proto stejné jako ty, jež jsou rozhodující pro jeho konečný výrok. Toto může být ilustrováno skutečností, že 20. května 1987 senát trestního soudu, kterému předsedal pan Salgado, zprostil šestnáct ze spoluobžalovaných jmenovaných v despacho viny. Navíc, kdyby pan Saraiva de Carvalho měl jakékoli pochybnosti o následcích rozhodnutí, očekávalo by se od něho odvolání proti tomuto podle článku 371 trestního řádu (viz výše uvedený odst. 26).
38. Tento případ se liší od případů Piersack v. Belgie (rozsudek ze dne 1. října 1982, Série A č. 53) a De Cubber v. Belgie (rozsudek ze dne 26. října 1984. Série A č. 86) v povaze povinností plněných soudci, kteří na těchto případech pracovali před jejich projednáním u soudu. Při vypracování despacho pan Salgado jednal v rámci svého postavení soudce čtvrtého senátu; nepodnikl žádné kroky ve vyšetřování nebo obžalobě. Jeho detailní znalost případu neznamenal, že byl předpojatý v tom smyslu, že by mu to bránilo být neustranným, když případ přišel před soud. Jeho úlohou v počáteční fázi řízení nebylo ujistit se, že existuje „částečně potvrzené podezření“ (viz výše citovaný rozsudek ve věci Hauschildt, s. 22, § 52), ale že exiluje důkaz prima facie. (srovnej se „závažnými náznaky“ ve výše citované věci Nortier. s. 16, § 35).

Ani předběžné zhodnocení dostupných důkazů, které pan Salvado učinil, nemůže být posuzováno jako formální shledání viny. To bylo učiněno pouze v rozsudku z 20. května 1987 na základě důkazů předložených a ústně posouzených na 263 zasedáních, které senát s předsedou Salvadem vedly k odsouzení žadatele.

39. Pokud se týká rozhodnutí ponechat obviněného ve vyšetřovací vazbě, loto může pouze ospravedlnit obavy týkající se nestrannosti soudce za zvláštních okolností. Pan Salvado však v dané době neučinil žádná nová hodnocení, která by měla rozhodující vliv na jeho názor na skutkovou podstatu; neučinil nic než zběžná šetření, která neodhalila žádné okolnosti vypovídající ve prospěch propuštění pana Saraiva de Carvalha.
40. Závěrem - podíl pana Salvada na přijetí rozsudku z 20. května 1987 tedy neporušil nestrannost čtvrtého senátu trestního soudu, jelikož žadatelovy obavy nemohou být posouzeny jako objektivně oprávněné. Proto nedošlo k porušení článku 6 § 1.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

rozhoduje, že nedošlo k porušení článku 6 § 1.

Vyhotoveno v jazyce anglickém a francouzském a vyhlášeno při veřejném zasedání v Paláci lidských práv ve Strasbourgu dne 22. dubna 1994.

Herbert PETZOLD

zástupce tajemníka

Rolv RYSSDAL

předseda

*) Viz Výběr z rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva ve Strasbourgu - přílohový sešit IV/95. Rozhodnutí Evropského soudu o stížnosti č. 10486/83. str. 14.